

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/99/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123209281
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123209281.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a sudcov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Kristíny Srnkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodené XX.XX.XXXX, bytom ako otec, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, so sídlom M. R. Štefánika 20, Trenčín, dieťa rodičov – matky: C. A. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, E., a otca: C. D. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/X, G., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 17P/125/2023-49 zo dňa 05.12.2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Rozhodol tak o návrhu matky, ktorým sa domáhala, aby súd nariadil odovzdanie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti.

3. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ust. § 2 ods. 1, 2, § 360 ods. 1, § 367 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 327, § 328 ods. 1, 2 druhá veta, § 329 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 24 ods. 4, § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Vecne súd argumentoval tým, že po oboznámení sa s návrhom a obsahom spisového materiálu dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, keďže matka neosvedčila, že by došlo k takej podstatnej zmene pomerov na strane účastníkov od poslednej úpravy neodkladným opatrením, ktorá by bola spôsobilá zmeniť pôvodné rozhodnutie vo forme neodkladného opatrenia. Námietky matky týkajúce sa zabezpečovania starostlivosti o maloleté dieťa zo strany otca neboli osvedčené, resp. neboli takej intenzity, že by znamenali urgentnú potrebu zásahu do existujúcej situácie, nakoľko starostlivosť o maloleté dieťa je riadne zabezpečená, a teda aktuálna situácia, a to aj po oznámení skutočností uvádzaných matkou ako závažných dôvodov na zmenu neodkladného opatrenia, nie je v žiadnom prípade vážna a záujem maloletého dieťaťa nie je ohrozený. Prvoradý záujem súd vzhľadom na zachovaní stability výchovného prostredia maloletého dieťaťa vzhľadom na konfliktné vzťahy rodičov.

V súdnej veci bolo na Okresnom súde Piešťany vydaných niekoľko neodkladných opatrení, pričom aktuálne ohľadom úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu je platná úprava vyplývajúca z uznesenia Okresného súdu Piešťany č. k. 6P/20/2022-132 zo dňa 21.02.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/50/2022-378 zo dňa 27.05.2022, na základe ktorého bolo maloleté dieťa neodkladným opatrením odovzdané do starostlivosti otca, pričom matke bol určený styk

s maloletým dieťaťom v každom párnom týždni vždy v stredu od 10:00 hod. kedy si maloleté dieťa prevezme od otca pred vchodom do budovy Mestskej polície v E., nachádzajúcej sa na ulici G. XXX, do štvrtka (nasledujúceho dňa) do 18:00 hod., kedy maloleté dieťa otcovi pred vchodom do budovy Mestskej polície v G., H. XXX/X odovzdá, v každom nepárnom týždni vždy v pondelok v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod. toho istého dňa, v ktorom čase si vždy maloleté dieťa prevezme od otca pred vchodom do budovy Mestskej polície v G., H. XXX/X, a na rovnakom mieste otcovi maloleté dieťa tiež odovzdá, v piatok v čase od 15:00 hod., kedy si maloleté dieťa prevezme od otca pred vchodom do budovy Mestskej polície v E., nachádzajúcej sa na adrese G. XXX, do nedele do 18:00 hod., kedy maloleté dieťa otcovi pred vchodom do budovy Mestskej polície v G., H. XXX/X odovzdá. Maloleté dieťa sa na základe uvedeného neodkladného opatrenia nachádza v starostlivosti otca a nebolo zistené, že by styk matky s maloletým dieťaťom neprebíhal v zmysle uvedenej úpravy.

5. Poukázal na to, že hlavnými dôvodmi, ktoré matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvádzala, je údajná zaujatosť sudkyne konajúcej v konaní o rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 26P/69/2020, k čomu uviedol, že hoci konanie o rozvod manželstva spojené s konaním o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva spolu súvisia (keďže ide o totožných účastníkov), ide o samostatné konania a skutočnosť o údajnej zaujatosti sudcu v konaní o rozvod manželstva nemá vplyv na urgentnú potrebu zmeny výchovného prostredia maloletého dieťaťa v tomto konaní. Súdu sa javilo, že práve tá skutočnosť, že v konaní o rozvode manželstva nebolo rozhodnuté ohľadne zverenia maloletého dieťaťa podľa predstavy matky (maloleté dieťa bolo na čas po rozvode manželstva zverené otcovi), námietku zaujatosti matka účelovo uplatňuje v tomto konaní, avšak toto ako jeden z dôvodov uvádzaných matkou, za relevantný k zmene úpravy výchovného prostredia na čas o rozvodu manželstva súd nevyhodnotil.

Ďalšími dôvodmi uvádzanými matkou na zmenu neodkladného opatrenia má byť skutočnosť, že otec údajne maloletému dieťaťu psychicky ubližuje, vulgárne sa pred ním vyjadruje, maloleté dieťa citovo stráda, je ustráchané, otca sa bojí, ktorú skutočnosť matka vyvodzuje z kresieb dieťaťa alebo z nahrávok ňou vyhotovených pri preberaní, resp. odovzdávaní dieťaťa pri realizácii styku. Súd prvej inštancie mal za to, že ak maloleté dieťa nakreslilo srdiečka pre svoju matku a napísalo pre ňu slová „ľubim maminku“, alebo matkou popísaná situácia, kedy jej dieťa z diaľky kývalo a snažilo sa dva krát otcovi vytrhnúť, ako ho držal za ruku a bežalo k matke, v žiadnom prípade neznamená potrebu zmeny zverenia maloletého dieťaťa a nerobí z druhého rodiča „horšieho“, resp. nesvedčí o psychickom ubližovaní dieťaťu druhým rodičom.

6. Konštatoval, že z doposiaľ vykonaného dokazovania (konanie vedené na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN 9P/25/2023 vrátane rozsiahlej pripojenej spisovej dokumentácie, ako aj konanie vedené na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 26P/69/2020) vyplýva, že maloleté dieťa má pozitívny vzťah k obom rodičom (napr. vyjadrenie dieťaťa pred kolíznym opatrovníkom dňa 13.03.2023 pri šetrení pomerov u otca v konaní o rozvode manželstva. Obdobne sa dieťa vyjadrilo dňa 28.08.2023 pri vykonávaní sociálnej práce v rodinnom prostredí v domácnosti otca, že má rado oboch rodičov a chcelo by byť s oboma. Z týchto vyjadrení nevyplýva, že by sa dieťa svojho otca bálo, nakoľko v jeho domácnosti vyjadruje aj pozitívny názor na svoju matku. Naproti tomu pri prešetrení pomerov v domácnosti matky dňa 26.10.2022, kedy sa kolízni opatrovníci snažili pri hre maloletého dieťaťa položiť otázky na jeho prežívanie situácii v domácnosti matky a otca, im maloleté dieťa žiadne odpovede nedalo, nereagovalo a odvieďlo tému. Z tohto je zrejmé, že dieťa sa v domácnosti matky, prípadne v jej prítomnosti nedokáže pozitívne vyjadriť o svojom otcovi. Je evidentné, že maloleté dieťa vníma vzájomný konflikt medzi rodičmi, čoho dôsledkom je aj to, že si uvedomuje, že nie je vhodné hovoriť spontánne pozitívne pred jedným rodičom o druhom rodičovi, prípadne reaguje tak, že v prítomnosti jedného rodiča povie na druhého rodiča krátke negatívne hodnotenie. Dieťa sa snaží konfliktu rodičov vyhnúť a zachovať si dobrý vzťah k obom svojim rodičom. Maloleté dieťa chápe, že pred matkou by o otcovi nemalo hovoriť pozitívne, a preto o ňom v prítomnosti matky povedalo „povinnú negatívnu informáciu“. Maloleté dieťa vníma konflikt svojich rodičov a vníma aj to, že konflikt sa týka jeho osoby, čo ho nepochybne opakovane stresuje. To vyplýva aj zo záverov znaleckého posudku ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r.o., č. 46/2022, pričom argumenty matky súd vnímal v takomto svetle. Za nevhodné potom považoval „navodzovanie“ situácií, pri ktorých maloleté dieťa v prítomnosti matky na otca „bonzovalo“, podľa názoru súdu v nie zásadných skutočnostiach majúcej relevanciu k zmene rozhodnutia ohľadne zverenia. Uvedené súd vnímal skôr ako formu nátlaku zo strany matky. Ak má matka pocit, že označenie maloletého dieťaťa slovom „debilka“ je nevhodné, v prvom rade

sa mala o tom porozprávať s otcom a vysvetliť mu nevhodnosť použitého termínu, resp. vnútorné prežívanie dieťaťa k takému osloveniu a pri tej príležitosti by sa možno dozvedela aj kontext celého priebehu, pri ktorom bol výraz použitý, a či skutočne malo ísť o tak závažný incident, akú váhu mu matka prikladá. Ohľadne používania vulgárnych výrazov bolo už viac krát uvedené, že hoci určite nepatria do zdravej komunikácie rodiča v prítomnosti maloletého dieťaťa, nevhodná verbálna komunikácia sama o sebe nemôže byť dôvodom pre zmenu výchovného prostredia bez zohľadnenia ostatných skutočností vyplývajúcich z dôkazov už vo veci vykonaných. Súd dôrazne apeloval na otca, aby sa takému správaniu – používaniu nevhodných výrazov v prítomnosti dieťaťa vyhol, aby sa v budúcnosti nestalo, že výrazy ním používané sa takto odpočúvané stanú bežnou súčasťou slovníka maloletého dieťaťa.

7. Argument matky o nezodpovednom správaní sa otca, keď nebol v aute pripútaný, súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodný na zmenu výchovného prostredia maloletého dieťaťa na čas do rozvodu rodičov. Matke dal do pozornosti, že lustráciou v Centrálnnej evidencii správnych a dopravných priestupkov bolo zistené, že otec sa opakovane dopustil dopravných priestupkov, ale aj matka sa dňa 10.06.2023 dopustila priestupku spočívajúceho v prekročení najvyššej povolenej rýchlosti, ktoré konanie môže byť pre maloleté dieťa rovnako nebezpečné, ak na uvedené konanie poukazuje matka v prípade priestupkov otca.

8. Súd prvej inštancie uviedol, že nebola preukázaná taká psychiatrická diagnóza otca, ktorá by mu nedovoľovala zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloleté dieťa. Zo záverov znaleckého posudku č. 62/2022 MUDr. Ivana Karbulu, znalca v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, vypracovaného na žiadosť súdu v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 15Pc/5/2021 o neplatnosť manželstva rodičov maloletého dieťaťa, nebolo preukázané žiadne psychotické duševné ochorenie otca, ktoré by ho obmedzovalo v spôsobilosti zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa.

9. Poukázal na to, že o rozvode manželstva rodičov už bolo rozhodnuté, doposiaľ síce výrok rozvodového rozsudku nenadobudol právoplatnosť, avšak je vysoko pravdepodobné, že v prípade nadobudnutia právoplatnosti by bola úprava v tomto konaní ohľadne zverenia na čas do rozvodu už nadbytočná, resp. bude nutné rozhodnúť iba o zvyšných neupravených nárokoch ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností, o ktorých doposiaľ rozhodnuté nebolo (výživné), pokiaľ na tom rodičia budú trvať.

10. V závere súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania aj z predchádzajúcich konaní, zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti otca neodkladným opatrením, resp. uloženie povinnosti v zmysle odovzdania maloletého dieťaťa otcovi, bolo nariadené z dôvodu, že matka nekonala v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, dlhodobým zamedzovaním kontaktu dieťaťa s jeho otcom nezabezpečovala zdravý psychický vývin dieťaťa. Na základe uvedených rozhodnutí má otec maloleté dieťa vo svojej starostlivosti od februára 2022. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka na pojednávaní v konaní o rozvod manželstva rodičov dieťaťa dňa 18.10.2023 vyplynulo, že odkedy je dieťa zverené otcovi, prišlo k stabilizácii kontaktu matky s dieťaťom na základe neodkladného opatrenia tak, ako to bolo v minulosti, keď bolo dieťa zverené matke. Takto mal súd preukázané, že otec zabezpečuje riadnu starostlivosť o maloleté dieťa predovšetkým s ohľadom na to, že nebráni stretávaniu maloletého dieťaťa s matkou. Otec zabezpečuje všetky zložky starostlivosti o maloleté dieťa, poskytuje mu dostatočný priestor na zachovanie a budovanie jeho vzťahu s matkou a aj s maloletým bratom I.. Z uvedených dôvodov zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky aktuálne nie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, ale ponechanie dieťaťa v starostlivosti otca považoval súd za najlepšie riešenie danej situácie.

Matke dal súd do pozornosti, že už vo viacerých rozhodnutiach bola riešená otázka nezákonnosti ňou predložených dôkazov (videozáznamy, nahrávky), kedy bol spochybnený spôsob získania dôkazov v súlade so zásadou legality, kedy súd nemá objektívne verifikované osoby v dôkazoch vystupujúce, pričom takto získané dôkazy nie je možné v konaní použiť.

11. Uznesenie napadla riadnym a včasným odvolaním matka dôvodiac, že dostatočným spôsobom osvedčila nevyhnutnosť opätovného odovzdania maloletého dieťaťa do jej starostlivosti. Mala za to, že súd nezohľadnil jej podanie zo dňa 05.12.2023 spolu s jeho prílohou, a to zvukovým záznamom z rozhovoru medzi ňou a maloletým dieťaťom, kde jej dieťa hovorí, že ju nemá rado, čo mu mal povedať otec C. D. B.. Tvrdila, že dieťa ju pod vplyvom otca začína odmietať, hovorí jej, že ju nemá rado a situácia sa odvtedy opakuje permanentne. To, že otec negatívne vplyva na maloleté dieťa mal priznať aj na jednom sedení v CDR Zlatovce na výchovnom opatrení, že dieťa k nej nechce chodiť a on ho musí

presvedčať, aby ku nej chodilo. Domnievala sa, že je nevyhnutné situáciu okamžite zvrátiť tak, že dieťa bude ihneď odovzdané do jej starostlivosti, pretože dieťa si myslí, že s ním nechce tráviť čas, keďže po krátkej dobe ho musí odovzdať otcovi podľa aktuálneho neodkladného opatrenia. Dieťa to nechápe a ťažko znáša odchod od nej k otcovi. Dodala, že znalec MUDr. Karbula sa nevyjadroval k tomu, či otec trpí psychotickým duševným ochorením, ktoré by ho obmedzovalo v spôsobilosti zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, keďže táto otázka mu položená nebola, pričom znalecké skúmanie bolo zamerané na jeho spôsobilosť na právne úkony a spôsobilosť uzavrieť v roku 2018 manželstvo, a nie na jeho schopnosti a spôsobilosti starať sa o maloleté dieťa. Tvrdila, že osobnosť otca je stále jedna veľká neznáma, že je to psychicky narušený človek, trpiaci nevyliciteľnou duševnou chorobou, ktorá sa postupom času pretavila do jeho osobnosti ako takej, čo by mohol potvrdiť znalec psychológ. Mala za to, že súd si nemôže extenzívne vykladať znalecký posudok MUDr. Karbulu tak, ako to urobila zaujatá sudkyňa JUDr. Balalová. Ďalej uviedla, že ona a aj jej priateľ majú platné bezpečnostné preverky Národného bezpečnostného úradu SR a smú sa oboznamovať s utajovanými skutočnosťami „dôverné“. Naproti tomu otec je advokát, ktorý využil omyl Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, keď v roku 2018 boli na jeho bankový účet omylom zaslané finančné prostriedky určené inému advokátovi, jeho otcovi, a tieto finančné prostriedky si ponechal pre vlastnú potrebu a použil ich na kúpu osobného motorového vozidla, peniaze pred svojím otcom zatajil a následne v dôsledku toho nebola odvedená ani daň z pridanej hodnoty a ani daň z príjmu. Túto skutočnosť uviedla preto, aby si súd urobil obraz o charakterových vlastnostiach otca, ktorý má dieťa v starostlivosti. Maloleté dieťa nie je povinné navštevovať škôlku, ale akonáhle bolo dieťa odovzdané do starostlivosti otca, tak dieťa do škôlky prihlásil, hoci tvrdil, že do veku 5 rokov dieťa do škôlky neprihlási. Dieťa je zo zákona povinné do škôlky nastúpiť až v septembri 2024, dovtedy môže byť u nej doma, pretože je do 12.06.2024 na rodičovskej dovolenke s maloletým I. D., jeho nevlastným bratom. Teda dieťa by malo v tomto útlom veku vyrastať so svojím súrodencom. Z uvedeného vyplýva, že aktuálne nebráni žiadna relevantná skutočnosť tomu, aby bolo dieťa ihneď odovzdané do jej starostlivosti. Poznamenala, že bola opakovane znalecky posudzovaná, netrpí žiadnou poruchou osobnosti a neboli u nej zistené žiadne limity, čo sa týka schopnosti starať sa o maloleté deti. Rovnaké skutočnosti platia aj u jej priateľa prokurátora D. J. D., ktorý v minulosti ako prvý prokurátor vôbec trval na vyšetrení kauzy „K.“. Poukázala na konanie vedené na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-9P/151/2020, kde sa dňa 04.12.2023 konalo pojednávanie, na ktorom znalkyňa potvrdila, že jej priateľ môže mať zvereného aj jeho prvého syna vo svojej opatere. Bola toho názoru, že osvedčila, že otec sa pri maloletom dieťati správa veľmi nevhodne, že ho ohrozuje fyzicky i psychicky a súdy pred tým stále zatvárajú oči a hľadajú spôsoby, ako otca ochrániť. Hoci je v znaleckom posudku MUDr. Karbulu zaznamenané, že otec pil alkohol príležitostne, tvrdila, že ho opustila pre jeho alkoholizmus a pre psychiatrické lieky, vrátane Stilnoxu (omamná látka), ktoré kombinoval s alkoholom, v dôsledku čoho mal samovražedné sklony, chodil s nasadenou kuklou na hlave a nožom v ruke, kedy išiel pravdepodobne hľadať bývalého klienta pána I., ktorý mu predtým zrušil paušálne mesačné platby za poskytovanie právnych služieb v tisícoch Eur mesačne. Na otca podala trestné oznámenie pre podozrenie z pokusu úkladnej vraždy. Otca označila za manipulátora a narcistu. Mala za to, že súd prvej inštancie nekriticky prevzal tvrdenia zaujatej sudkyne z rozsudku zo dňa 18.10.2023, ktorá nezohľadnila v celistvosti správu zo šetrenia kolízneho opatrovníka zo dňa 13.03.2023, kedy sa maloleté dieťa počas šetrenia v domácnosti otca vyjadrilo tak, že keď sa ho opýtali na matku, tak dieťa sklopilo oči a nedokázalo pred otcom hovoriť. Teda nie je pravdou, že by mal ku nej otec pozitívny prístup. Správanie dieťaťa počas šetrenia dokazuje, že je voči nej ako matke manipulované otcom, čo by znalec – psychológ dokázal odhaliť. Dodala, že otec využíva a bude využívať maloleté dieťa proti nej ako zbraň a prostriedok psychického nátlaku. Poukázala na to, že dňa 05.09.2021 došlo k pohrzeniu maloletého dieťaťa u otca psom jeho milenky, čím bola jej spôsobená trauma, keďže sa o dieťa bála, lebo dôkazy dokonca nasvedčovali tomu, že ho pohrýzol práve otec. V jej starostlivosti by bolo dieťa v bezpečí. Navrhla, aby súd odovzdal maloleté dieťa do jej starostlivosti tak, ako to bolo pred rozhodnutím Okresného súdu Piešťany č. k. 6P/20/2022-132 zo dňa 21.02.2022, teda tak ako to pôvodne nastavil Krajský súd v Trenčíne v rozhodnutí č. k. 27CoP/34/2021-604 zo dňa 20.07.2021.

K odvolaniu matka priložila osvedčenie Národného bezpečnostného úradu SR o tom, že sa môže oboznamovať s utajovanými skutočnosťami so stupňom „dôverné“, uznesenie OR PZ v Trenčíne zo dňa 25.01.2023 o odovzdaní veci Daňovému úradu Trenčín na prejednanie iného správneho deliktu otca podľa zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (Daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nakoľko nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku, zápisnicu o pojednávaní Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. (13) PN-9P/151/2019 týkajúceho sa starostlivosti o maloletého J. D., nar.

XX.XX.XXXX zo dňa 04.12.2023, listinu psychológa a zápisnicu o pojednávaní Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 26P/69/2020 vo veci rozvodu manželstva rodičov zo dňa 18.10.2023.

12. Matka podané odvolanie doplnila podaniami zo dňa 09.01.2024 a 30.01.2024, v ktorých uviedla, že od vydania posledného neodkladného opatrenia došlo aj na strane otca k výraznej zmene pomerov, ktoré odôvodňujú opätovné odovzdanie maloletého dieťaťa do jej starostlivosti. Tvrdila, že otec je psychiatrický pacient so stredne vážnou diagnózou, ktorý by sa mal podrobovať pravidelným kontrolám u jeho psychiatricky D. D. H., ktorým sa nepodrobuje, ako vyplýva z doložených dôkazov. Psychiatricku nenavštevuje prakticky od 03.09.2020, teda viac ako tri roky, čím ohrozuje nielen seba, ale aj maloleté dieťa a súd by mal okamžite zasiahnuť. Zaslala odborné vyjadrenie MUDr. Viery Horváthovej, znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria č. 21/2020 zo dňa 05.10.2020, ktorá v odbornom vyjadrení popisuje diagnózu F 33.0, F 33.1 a F 33.4, pričom otec trpí ochorením F 33.4, teda recidivujúcou depresívnou poruchou. Toto vyjadrenie je aj súčasťou súdneho spisu Okresného súdu Trenčín vo veci rozvodu manželstva rodičov maloletého dieťaťa a úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a zaujatá sudkyňa JUDr. Ľubica Balalová ho spomína v prospech otca tak, že diagnóza recidivujúcej depresívnej poruchy u rodiča nie je vylučujúcim kritériom na zverenie dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti. Poukázala na to, že znalkyňa v odbornom vyjadrení uviedla, že pri zhoršení stavu, čo sa môže u otca stať kedykoľvek, nakoľko ide o recidivujúce ochorenie, je pravdepodobné, že starostlivosť o dieťa nezvládne na dostatočnej úrovni a vtedy treba starostlivosť o dieťa zabezpečiť inou osobou, resp. v celkom krajnej núdzi príslušnou inštitúciou. U pacienta je dôležité, aby dodržiaval odporúčania psychiatra, aby pravidelne užíval psychiatrické lieky, aby v liečbe spolupracoval a pravidelne chodil na kontroly. Otec pred znalcom MUDr. Karbulom uvádzal, že sa má dobre, cíti sa psychicky dobre, neberie žiadne psychiatrické lieky, nechodí k psychiatricky, chodil tam voľakedy, keď mal ťažkosti s imunitou, lebo prekonal mononukleózu, bol viackrát hospitalizovaný, mal zápal pľúc, bol vo Vyšných Hágoch. Znalec D. L. na výsluchu dňa 13.06.2023 uviedol, že z toho, čo mu pani D. H. zaslala vyplýva, že otec bol u nej v liečbe už pred rokom 2018, kedy užíval antidepresívum Sertralín a až do od roku 2018 vyžadoval aj psychoterapeutickú intervenciu D. H.. Tvrdila, že otec trpel stredne ťažkou recidivujúcou depresívnou poruchou už dlhé roky pred rokom 2018 a somatické ochorenia v roku 2018, kedy uzavreli manželstvo, boli len spúšťačom závažnejších príznakov depresie, teda závažného zhoršenia jeho zdravotného psychického stavu, a práve takéto zhoršenie stavov podľa znalkyne MUDr. Horváthovej a jej odborného vyjadrenia predstavuje riziko, že starostlivosť o dieťa takýto pacient nezvládne. Dodala, že hoci psychiatricka otcovi pri jeho poslednej kontrole dňa 03.09.2020 lieky predpísala, túto skutočnosť sa otec snažil zatajiť, keď tento údaj odstránil z lekárskej správy a takto pozmenenú ju doložil Okresnému súdu Trenčín a podľa jeho vlastných slov tieto lieky už ani neužíva. Psychiatricka D. H. v jej poslednej správe zo dňa 03.09.2020 určila otcovi potrebu kontroly, na ktorej sa dohodnú telefonicky, avšak otec už psychiatricku nekontaktoval a nepodrobuje sa pravidelným kontrolám a neužíva žiadne lieky, čo v jeho prípade znamená, že sa nepodrobuje liečebnému režimu s možným rizikom zhoršenia zdravotného stavu, na čo môže doplatiť maloleté dieťa. Poznamenala, že z komentára Zákona o rodine vyplýva, že pre zdravý vývoj osobnosti dieťaťa nevyhnutne potrebuje vzor, výchovu má určovať psychicky zdravší rodič. Poukázala na to, že zo všetkých štyroch znaleckých posudkov, ktoré sú súdu známe vyplýva, že netrpí žiadnou duševnou chorobou, ani poruchou osobnosti a u nej nejstávajú žiadne limity v starostlivosti o maloleté dieťa, a napriek tomu nemá maloleté dieťa ani v sriedavej starostlivosti. Pripojila nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 483/2023-41 zo dňa 07.12.2023, ktorý zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne o nevyklúčení zaujatej sudkyne JUDr. Ľubice Balalovej, teda v danej veci sa bude opätovne rozhodovať o tom, či bude táto sudkyňa vylúčená a vzhľadom k obsahu odôvodnenia nálezu je možné dôvodne predpokladať, že zaujatá sudkyňa bude z prípadu vylúčená a vec bude pridelená inému sudcovi, ktorý ihneď do konania priberie jednak znalca psychológa, za účelom posúdenia osobnosti otca s prípadnou intervenciou znalca psychiatra, ako aj za účelom relevantného zisťovania názoru maloletého dieťaťa.

V podaní zo dňa 31.01.2024 matka uviedla, že zdravotný stav maloletého dieťaťa sa jeho pobytom u nej v domácnosti od 11.01.2024 do 19.01.2024 výrazne zlepšil. Verbalizovala, že dňa 05.01.2024, keď si dieťa od otca prevzala, si všimla, že dieťa je choré. Dňa 07.01.2024 sa jeho zdravotný stav zhoršil a malo horúčku, preto nepovažovala prevoz dieťaťa otcovi do G. v takomto stave za vhodný. Tvrdila, že otca o situácii informovala a snažila sa s ním dohodnúť, aby dieťa zostalo u nej na doliečenie a potom by išlo k nemu, s čím otec nesúhlasil. Dňa 09.01.2024 jej otec napísal, že jej maloleté dieťa dňa 10.01.2024 neodovzdá, pretože s ním ide na galavečer v Trenčíne, pričom išlo o tanečné vystúpenie, proti čomu namietala z dôvodu choroby dieťaťa a preto, že mu boli predpísané ATB a mukolytikum. Pediatier D. M. naradil u dieťaťa kľudový režim na niekoľko dní. Tancovanie na galavečere za kľudový režim

nepovažovala, preto kontaktovala kolízneho opatrovníka, aby zasiahol, teda, aby jej otec dieťa doviezol do E.. Otec to odignoroval a maloleté dieťa jej doviezol až na druhý deň, t. j. 11.01.2024. Keďže zdravotný stav dieťaťa sa nelepšil, naopak sa zhoršil, tak dňa 12.01.2024 v poobedných hodinách navštívila LSPP v Nemocnici A. Wintera, kde službukonajúca pediatrička dieťa vyšetřila, popočúvala jeho dýchanie a konštatovala akútnu bronchitídu, ako aj mukopurulentnú konjunktivitídu, zapálené sliznice - katarálne a nasadila farmakologickú liečbu. O tejto návšteve pohotovosti otca informovala, zaslala mu lekársku správu a otec navštívil LSPP a začal ju osočovať, že klame a že pediatrička vychádzala pri stanovení diagnózy iba z jej subjektívnych tvrdení. Dodala, že svoje tvrdenia osvedčuje videozáznamom zo dňa 12.01.2024, ktorý nenápadným spôsobom vyhotovila u seba doma, potom, ako počula dieťa kašľať. Uviedla, že nie sú pravdivé tvrdenia otca ohľadom toho, že mu D. M. odporučil, že dieťa môže absolvovať tanečné vystúpenie, hoci malo akútnu infekciu HDC a akútnu rhynofaryngitídu s nasadenou liečbou, čo lekár vyvrátil a nevyplýva to ani z výpisu zo zdravotnej dokumentácie. Tvrdila, že starý otec maloletého dieťaťa, pán D. B., je dlhoročný psychiatrický pacient, už cca 40 rokov s potrebou užívania antidepresív, čo vyplýva z anamnézy uvedenej v znaleckom posudku D. F. I., detskej psychiatricky, ktorý sa nachádza v spise. Považovala za vhodné vyšetrenie duševného stavu otca starého otca, najmä psychologickým znaleckým skúmaním ich osobností, lebo je presvedčená o tom, že takého osoby nemôžu mať určujúci vplyv na výchovu maloletého dieťaťa. Dodala, že naozaj nechce útočiť na otca, ani jeho rodičov, ale vyjadrila úprimné poľutovanie nad tým, ako otec na ňu neustále útočí a za čo? Že chcela, aby sa dieťa vyliečilo? Bola toho názoru, že situáciu dokáže zastabilizovať odovzdanie maloletého dieťaťa do jej starostlivosti, prípadne do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. K svojmu podaniu priložila DVD s videozáznamom zo dňa 12.01.2024.

13. Otec v podaní zo dňa 14.01.2024 poukázal na to, že matka mu maloleté dieťa po styku neodovzdala ani dňa 12.01.2024, ani 13.01.2024 a ani dňa 14.01.2024, a to napriek opakovaným výzvam. Žiadal, aby Okresné sudy v Trenčíne a Trnave, ako aj kolízni opatrovníci v Trenčíne a Piešťanoch konali tak, aby sa okamžite zrealizoval výkon platného neodkladného opatrenia zo dňa 21.02.2022 vydaného Okresným súdom Piešťany. Predložil súdu správu z CDR Zlatovce, v ktorej pracovníčky zachytili informáciu, ktorú im dával na vedomie s tým, že chcel dostať odporúčanie, čo má robiť s tým, keď mu dieťa už cca mesiac hovorí ako mu D. nadáva do debilov, že on je zlý, ono je zlé a nemôže to dostať z hlavičky. Až matkiným podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 30.11.2023 (o ktorom logicky dňa 28.11.2023 vedieť nemohol) sa pre neho vec vysvetlila, a síce, že išlo o brutálnu manipuláciu dieťaťa matkou v tomto smere so zámerom použiť uvedené proti jeho osobe. Vo vzťahu k vybaveniu žiadosti matky na ÚPSVaR Trenčín zo dňa 26.10.2023 (t. j. bezprostredne po rozhodnutí Okresného súdu Trenčín dňa 18.10.2023) bývalým riaditeľom úradu N. B. N., ktorý bol z funkcie odvolaný k 31.12.2023, a to jeho odpoveďou zo dňa 24.11.2023, otec uviedol, že matka útočí krížom krážom na každého, a teda aj podnetom na ÚPSVaR Trenčín, resp. na kolízneho opatrovníka (na kolíznu opatrovníčku v Piešťanoch podala v minulosti už aj trestné oznámenie). Namietal, že riaditeľ úradu nečakal na doručenie písomného vyhotovenia rozsudku zo dňa 18.10.2023, ale bez znalosti súdneho spisu (čo mu aj sám potvrdil) a bez znalosti rozhodnutia tento podnet vybavil, pričom na jeho argumenty aj v prítomnosti riaditeľky odboru reagovať nevedel a nevedel logicky nič vysvetliť. Svojím postupom, kedy doslova vo svojej odpovedi navádzal matku na podanie odvolania a prejudikoval stanovisko úradu, konal podľa názoru otca spôsobom, ktorý odôvodňuje oznámenie týchto skutočností (za okolnosti, kedy sám potvrdil, že ho na úrade niekoľko krát navštívila matka aj s D.) orgánom činným v trestnom konaní. Poukázal na to, že maloleté dieťa ľúbi oboch rodičov a neodmieta ani jedného z nich. Tvrdil, že keď mu bolo maloleté dieťa odovzdané v roku 2022 do osobnej starostlivosti, bolo poznačené totálnou izoláciou a za čas, čo je u neho je to veselé a šťastné dieťa, navštevuje škôlku, krúžky, má kamarátov, zlepšila sa mu imunita, navštevuje tanečnú školu Tancujúce tigríky, výtvarný krúžok, angličtinu, chodia spolu na predstavenia detského bábkového divadla, naučilo sa lyžovať a samé išlo na vleku, je odvážne, sebavedomé, a tak nechápe prečo mu matka doslova kradne detstvo. V súvislosti s posledným návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol súdom zamietnutý zdôraznil, že matka podáva opakované návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia, uvádza to isté s čím sa sudy už viackrát vysporiadali a takisto sa s uvedenými vysporiadali aj Okresný súd Trenčín vo veci samej. Dodal, že sú to chronicky opakované podania, dopĺňané a vykonštruované nezmysly, mnoho krát o nezákonné a vykonštruované dôkazy, ktorých autenticita nikdy nebola a ani nemôže byť potvrdená. Trestné oznámenia, ktoré matka a D. na neho podali boli všetky buď odmietnuté, trestné konania zastavené, postúpené na priestupky, kde boli buď zastavené alebo odložené. Išlo pritom o nezmysly. Poukázal na to, že matka mu od zverenia maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti, čo bolo vo februári 2022 až doposiaľ nezaplatila ani cent na výživné pre maloleté dieťa.

14. K odvolaniu matky sa vyjadril otec, ktorý uviedol, že tvrdenia matky komplexne popiera, ide o lži, fabulácie a zavádzanie. Súdu je známy rozsiahly spisový materiál týkajúci sa maloletého dieťaťa od roku 2020 a plne naň odkázal, rovnako ako na rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 26P/69/2020 zo dňa 18.10.2023 a svoje vyjadrenia k tejto veci. Predložil súdu narýchlo vyhotovenú fotodokumentáciu s maloletým dieťaťom od cca júna 2023 do súčasnosti s krátkymi popismi. Uvedené svedčí o tom, ako sa dieťa má u neho, kde žije už dva roky prirodzený detský život, prosperuje po každej stránke, má množstvo kamarátov, je pohybovo zdatný, nemá problém so socializáciou, medzi deťmi a známymi je obľúbený a nesmierne jeho i celú jeho rodinu miluje. Jedine matka so svojím partnerom vymýšľajú ako ublížiť a urobiť zle, skomplikovať veci, zabrániť odovzdaniu dieťaťa zo styku a podobne. Mal za to, že preto akákoľvek iná úprava ako jeho osobná starostlivosť neprichádza do úvahy. Predložil fotku časti obrázkov, ktoré dieťa kreslí a vyjadrenie kolízneho opatrovníka (ÚPSVaR Trenčín) z januára 2024 k odvolaniu matky proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 26P/69/2020 zo dňa 18.10.2023, kedy aj kolízny opatrovník považuje úpravu, kedy je dieťa v jeho osobnej starostlivosti za jediné, ktorá situáciu stabilizuje a zabezpečí kontakt s oboma rodičmi. Kolízny opatrovník sa vyjadruje aj ku škandalóznemu postoju bývalého riaditeľa ÚPSVaR Trenčín N. B. N. z novembra 2023. Tvrdil, že mu maloleté dieťa povedalo, že nechce, aby si ho matka natáčala na videá. Dodal, že chce maloleté dieťa držať čo najďalej od konfliktu, nech si zažije pekné detstvo, aj keď je to niekedy veľmi náročné, pretože matka sa snaží neustále akýmkoľvek naschválom zničiť hoci aj to, z čoho by sa dieťa tešilo a vytvoriť len napätie a čisté zlo. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

15. Otec v e-mailovom podaní zo dňa 13.02.2024 uviedol, že v súčasnosti sa jeho právna zástupkyňa vyjadruje k odvolaniu matky proti rozsudku pod sp. zn. 26P/69/2020 zo dňa 18.10.2023, pričom po predložení veci sa bude uvedeným zaoberať Krajský súd v Žiline, kedy sa bude vysporiadavať aj s námietkou zaujatosti v zmysle odôvodnenia nálezu Ústavného súdu SR vo veci samej. Dodal, že jediná forma úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu je osobná starostlivosť otca, ktorá funguje a zabezpečuje kontakt s oboma rodičmi, maloleté dieťa má stabilné prostredie, nie je izolované, je socializované a šťastné. Znalecky je vyskúmaný psychiatrom, tak ako aj matka a maloleté dieťa ľúbi oboch rodičov, nikdy neodmietalo ani jedného, preto akékoľvek ďalšie úkony a predlžovanie tejto agónie (vzhľadom na to, čo koná matka) bude vážne ohrozovať vývoj dieťaťa, znižovať kvalitu jeho i otcovho života a spis bude mať desaťtisíce strán.

16. V ďalšom písomnom podaní zo dňa 25.04.2024 zaslal otec jedno spoločné vyjadrenie k veci vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 15CoP/67/2024, na Okresnom súde Trenčín sp. zn. 26P/69/2020, na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-9P/25/2023 (výživné do rozvodu), na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 14CoP/99/2024 (ďalší návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia) a na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17P/125/2023. Doložil fotodokumentáciu z jeho života s maloletým dieťaťom aj za ďalšie obdobie od konca februára 2024 do súčasnosti (apríla 2024) so stručným popisom. Uviedol, že maloleté dieťa prosperuje v každej oblasti, navštevuje škôlku, mimoškolské krúžky, udržuje a prehľbuje sociálne väzby, kamarátstva, trávia spolu čas na lyžovačkách, dovolenkách pri mori a maloleté dieťa má plne zabezpečený kontakt a rozvíja pri tejto úprave väzby so svojou matkou i starou matkou zo strany matky. Maloleté dieťa absolvovalo vo februári 2024 týždenný korčuliarsky kurz, lyžovačky s inštruktormi a v súčasnosti navštevuje týždenný plavecký kurz zo škôlky. Dodal, že matka navrhla vstup prokurátora Krajskej prokuratúry Žilina do konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 26P/69/2020 a ten po naštudovaní spisu navrhol odvolaním napadnutý rozsudok zo dňa 18.10.2023 potvrdiť (vyjadrenie Krajskej prokuratúry Žilina zo dňa 14.03.2024 priložil). Mal vedomosť o tom, že matka sa vzdala funkcie právnej čakatelky prokuratúry, na ktorú pozíciu nastúpila v júni 2020 a podľa vyjadrenia jej známych v G. by mala pracovať v B. (v júni 2024 jej má končiť rodičovská dovolenka), kde sa údajne plánuje presťahovať. Matka zároveň študuje druhý ročník VŠ, odbor psychológia, teda druhej VŠ s čím sú spojené ďalšie nemalé výdavky. Tvrdil, že pri plnom rešpektovaní toho, že spôsob využitia styku je na osobe matky, matka v poslednom období prenechávala počas styku s dieťaťom dieťa matke v F., kedy mu samo maloleté dieťa uvádzalo, že mamina s ním skoro ani nebola a spalo u babky, bez matky. Bol toho názoru, že matka sťahuje svoj súkromný aj pracovný život ďalej a na maloleté dieťa nemá čas. Je pre neho nepochopiteľné, že matka na jednej strane uvádza, že jej chýba styk s maloletým dieťaťom, avšak na strane druhej počas jej rodičovskej dovolenky v už naozaj značnom rozsahu nevyužíva svoj styk a uprednostňuje iné aktivity, napríklad druhé štúdium na VŠ.

17. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

18. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah odvolania matky a jeho doplnení, s prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty účastníkov predostreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala odovzdania maloletého dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti, zamietol dôvodiac, že v danom prípade nemal za osvedčenú potrebu okamžitej úpravy pomerov zmenou už nariadeného neodkladného opatrenia, ktorým bolo maloleté dieťa odovzdané do starostlivosti otca.

19. Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že na Okresnom súde Trnava je vedené konanie pod sp. zn. PN-9P/25/2023 o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva, ktoré nie je právoplatne skočené.

Na Okresnom súde Trenčín je vedené konanie pod sp. zn. 26P/69/2020 o rozvod manželstva rodičov a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva, v ktorom bol dňa 18.10.2023 vydaný rozsudok, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené (I. výrok), maloleté dieťa bolo na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti otca s oprávnením oboch rodičov maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok (II. výrok), matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 150,- Eur mesačne, a to vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred k rukám otca, s účinnosťou od právoplatnosti výroku rozsudku súdu o rozvode manželstva účastníkov (III. výrok), bol upravený styk matky s maloletým dieťaťom v nepárnom kalendárnom týždni v roku od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a v párnom kalendárnom týždni v roku v utorok od 16:00 hod. do 19:00 hod. a vo štvrtok od 16:00 hod. do 19:00 hod., s výnimkou letných, vianočných, veľkonočných a jarných prázdnin, kedy je matka oprávnená stretávať sa s maloletým dieťaťom nasledovne: počas letných prázdnin od 24.07. od 8:00 hod. do 31.07. do 18:00 hod. a od 15.08. od 8:00 hod. do 25.08. do 18:00 hod., počas vianočných prázdnin v nepárnom kalendárnom roku od 31.12. od 8:00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod. a v párnom kalendárnom roku od 23.12. od 8:00 hod. do 28.12. do 18:00 hod., počas veľkonočných prázdnin od Veľkonočného pondelka od 8:00 hod. do nasledujúceho utorok do 18:00 hod., počas jarných prázdnin od štvrtka od 8:00 hod. do piatka do 18:00 hod. (IV. výrok). Otcovi bola uložená povinnosť maloleté dieťa na styk s matkou riadne pripraviť a odovzdanie dieťaťa v stanovenom čase a mieste riadne umožniť (V. výrok). Matke bola uložená povinnosť si maloleté dieťa prevziať v predškolskom zariadení, ktoré maloleté dieťa navštevuje, v prípade, že tento deň pripadne na štátny sviatok alebo bude predškolské zariadenie zatvorené, matka si maloleté dieťa od otca preberie pred budovou Mestskej polície v G. a po skončení styku ho vráti otcovi pred budovou Mestskej polície v G. (VI. výrok). Návrh navrhovateľky (matky) na prerušenie konania súd zamietol (VII. výrok) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (VIII. výrok). Proti výrokom II., III., IV., V., VI., a VII. podala matka odvolanie. Odvolacie konanie je vedené na Krajskom súde v Žiline.

20. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

22. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

23. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

24. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

25. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

26. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

27. V článku 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

28. V zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

29. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

30. V zmysle článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

31. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, resp. osobami blízkymi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča, resp. osobou blízkou a neumožňuje vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

32. Cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) okamžitá úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

33. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal (vzhľadom na charakter inštitútu neodkladného opatrenia) postačujúce dokazovanie, ktorého výsledky správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý vec i správne právne posúdil, preto s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a dostatočne presvedčivé písomné vyhotovenie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd v postupe prvoinštančného súdu nezistil žiadne z pochybení, vytykaných odvolateľkou a ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť. Nie preto možné dať za pravdu odvolateľke, ktorá ani v odvolaní neuviedla žiadne nové relevantné skutočnosti spôsobilé prívodiť zmenu odvolaním napadnutého uznesenia.

34. Matka argumentovala tým, že maloleté dieťa ju pod vplyvom otca začína odmieťať a že otec negatívne vplýva na maloleté dieťa, čo má preukazovať aj ňou predložená nahrávka. S týmito argumentami matky sa odvolací súd nestotožnil, keďže styk matky s maloletým dieťaťom sa riadne realizuje, a to v zmysle uznesenia Okresného súdu Piešťany č. k. 6P/20/2022-132 zo dňa 21.02.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/50/2022-378 zo dňa 27.05.2022. Otec v styku matky s maloletým dieťaťom nebráni. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že niet žiadnych pochyb o tom, že konfliktné a narušené vzťahy medzi rodičmi negatívne vplývajú na maloleté dieťa a na jeho intrapsychické prežívanie kladú zvýšené nároky. Maloleté dieťa má rado oboch svojich rodičov a tí by mu v jeho záujme mali zabezpečiť bezstarostné detstvo. Odvolací súd poukazuje na to, že z osvedčených skutočností, v spojení s poznatkami tunajšieho odvolacieho súdu zo svojej úradnej činnosti, je zrejmé, že medzi rodičmi pretrváva vážny rodičovský konflikt, ktorý sa plynutím času ešte viac prehľbuje. Obaja rodičia opakovanými, vo väčšine prípadov nedôvodnými návrhmi na nariadenie neodkladného opatrenia dožadujúci sa uloženia rôznych zákazov, zmien v úprave styku, zmien v osobnej starostlivosti žiadajú o zásah súdu do rodičovských práv a povinností, obaja dôvodiac ochranou maloletého dieťaťa a jeho najlepšieho záujmu. Okrem civilných konaní rodičia podávajú rovnako opakované početné trestné oznámenia, pričom všetky obvinenia majú priamu súvislosť s výkonom ich rodičovských práv. Procesná aktivita rodičov okrem vyššie uvedeného spočíva v opakovanom spochybňovaní zabezpečených dôkazov, záverov procesného opatrovníka, záverov súdov, rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, návrhov na prerušenie konanie, opakovaného znaleckého skúmania, spochybňovanie rodičovských zručností rodičov navzájom, osočovaných prejavov a obviňovaní členov rodiny za narušené vzťahy rodičov a maloletého dieťaťa.

Žiada sa dodať, že inštitútom neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa pritom má zamedziť vzniku nejakej ujmy na dôležitých záujmoch maloletých detí, jeho účelom rozhodne nie je riešenie osobných sporov medzi rodičmi dieťaťa, ktoré súvisia s rozpadom ich manželského vzťahu. V rodičovských vzťahoch platí viac než inde požiadavka vzájomnej tolerancie, nekonfliktnosti a úcty k právam druhého rodiča a k právam dieťaťa, čo by mali mať na zreteli predovšetkým rodičia maloletého dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa, ktorý by mali obaja rodičia sledovať, by naplnilo akékoľvek usporiadane roztrieštených vzťahov v rodine uvedomujúc si, že sú to práve rodičia, ktorí nesú zodpovednosť za výchovu a vývoj maloletého dieťaťa. Akýkoľvek súd nie je schopný takéto usporiadanie vzťahov zabezpečiť a je vhodné pripomenúť, že sú to rodičia (nie súdy, či znalci), ktorí nesú spoločnú

zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa (uvedené tiež vyplýva aj zo záverov uznesenia Ústavného súdu Českej republiky vo veci IV. ÚS 60/04).

35. Námiетка matky o nevyhnutnosti zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti s odôvodnením, že dieťa si myslí, že sa s ním nechce stretávať, keďže po krátkej dobe ho musí vrátiť otcovi neobstojí. Rodičia maloletého dieťaťa majú vždy možnosť sa o výkone svojich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu dohodnúť. Pokiaľ rodičia nie sú schopní takejto dohody, zostávajú odkázaní na to, aby o výkone ich rodičovských práv a povinností rozhodol autoritatívne súd, tak ako aj v tomto prípade, kde je platná úprava vyplýva z uznesenia Okresného súdu Piešťany č. k. 6P/20/2022-132 zo dňa 21.02.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/50/2022-378 zo dňa 27.05.2022, na základe ktorého bolo maloleté dieťa neodkladným opatrením odovzdané do starostlivosti otca a matke bol určený styk s maloletým dieťaťom. Je potom úlohou rodičov, aby dieťaťu primeraným spôsobom zohľadňujúcim jeho vek i rozumovú vyspelosť situáciu v rodine vysvetlili.

36. Matka označovala otca za psychicky narušeného človeka trpiaceho nevyliciteľnou duševnou chorobou (recidivujúcou depresívnou poruchou), ktorá ho môže obmedzovať vo výkone jeho rodičovských práv a povinností, poukazujúc pri tom na odborné vyjadrenie zo dňa 05.10.2020 D. O. H., znalkyne v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria. Odvolací súd zistil, že znalkyňa odborné vyjadrenie vypracovala na základe požiadavky matky, troch (anonymizovaných) lekárskejších správ a hoci uviedla, že nepoznala meno posudzovaného z e-mailu matky vyplývalo, že ide o otca maloletého dieťaťa. Takéto odborné vyjadrenie, ktoré už matka dokladala k svojmu odvolaniu proti nariadenému neodkladnému opatreniu vo veci vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 6P/20/2022, s ktorým sa vysporiadal odvolací súd v konaní vedenom pod sp. zn. 23CoP/50/2022, nie je spôsobilé privediť zmenu zverenia maloletého dieťaťa matke, keďže zo znaleckého posudku znalca MUDr. Ivana Karbulu, znalca v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, vyplývalo, že u otca nebolo preukázané žiadne psychotické duševné ochorenie, ktoré by sa prejavovalo odklonom od reality, prítomnosťou bludných obsahov v myslení alebo porúch vnímania (halucinácií), či chorobne motivovaným správaním, ani nebola zistená duševná porucha, ktorá by mala za následok obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony. Znalec nezistil prítomnosť známk afektívnej či psychotickej dekompenzácie, neboli prítomné bludné obsahy ani poruchy vnímania (halucinácie), otec bol plne orientovaný, adekvátny. Znalec nenachádzal ani známky organickej duševnej poruchy. I keď tento znalecký posudok bol vypracovaný v inom konaní (o určenie neplatnosti manželstva rodičov), odvolací súd nevzhladol žiadny dôvod, pre ktorý by tieto závery znalca akýmkoľvek spôsobom spochybňoval a u otca konštatoval nejaké obmedzenia vo vzťahu k výkonu jeho rodičovských práv a povinností, s prihliadnutím na to, že otec zabezpečuje riadnu starostlivosť o maloleté dieťa už od februára 2022, kedy mu dieťa bolo zverené do starostlivosti neodkladným opatrením, čo bolo potvrdené aj kolíznym opatrovníkom (ktorý na pojednávaní dňa 18.10.2023 na Okresnom súde Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 26P/69/2020 uviedol, že odkedy je dieťa zverené otcovi, prišlo k stabilizácii výchovného prostredia, otec riadne zabezpečuje starostlivosť, nebráni kontaktu dieťaťa s matkou na základe neodkladného opatrenia tak, ako to bolo v minulosti, keď dieťa bolo zverené matke, prichádzalo k mareniu styku otca s dieťaťom). Preto odvolací súd aj námietku matky o tom, že by sa otec pri maloletom dieťati správal nevhodne a dieťa psychicky, či fyzicky ohrozoval považoval za nedôvodnú.

37. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu, ktorá skutočnosť vyplýva aj z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením. To však v prejednávanej veci matka neosvedčila a ani nepreukázala a z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva, že by maloleté dieťa bolo v ohrození nenariadením matkou navrhovaného neodkladného opatrenia. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť ohľadne ochorenia maloletého dieťaťa začiatkom januára 2024, či jeho účasti na galavečere, ktoré matka dávala do priamej súvislosti s nedôsledným dodržiavaním liečebného režimu dieťaťa otcom. Pokiaľ ide o maloleté dieťa, ktorého záujem sa v tomto konaní sleduje primárne, súd nezistil, že by bolo momentálne ohrozené jeho zdravie, život, výživa, výchova či iný dôležitý záujem, prípadne, že by otec starostlivosť o maloleté dieťa nezvládal.

38. Matka v odvolaní namietala, že maloleté dieťa navštevuje škôlku, i keď podľa zákona nie je ešte povinné ju navštevovať s tým, že do škôlky prihlásil maloleté dieťa otec ihneď ako mu bolo odovzdané do starostlivosti a ona, keďže je do 12.06.2024 na rodičovskej dovolenke s maloletým I. by vedela zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ktoré by v útlom veku malo vyrastať so svojím súrodencom. Odvolací súd z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/50/2022 zo dňa 27.05.2022 zistil, že maloleté dieťa v čase, keď starostlivosť oň zabezpečovala matka, ktorá už v tom čase bola matkou aj maloletého I. D., nar. XX.XX.XXXX, od októbra 2021 navštevovalo cirkevnú škôlku. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd na túto námietku matky neprihliadol, keďže okolnosť, že maloleté dieťa ešte nemá povinnosť navštevovať predškolské zariadenie, nemožno vyhodnotiť tak, že by to nebolo na prospech dieťaťa, keď takéto zariadenie navštevuje už skôr, najmä, ak tomu bolo tak aj v prípade zabezpečovania osobnej starostlivosti o dieťa matkou, aj v čase, po narodení maloletého I..

39. Pokiaľ ide o návrh matky na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa v týždňových intervaloch, hmotnoprávnymi podmienkami v zmysle ust. § 24 Zákona o rodine kumulatívne sú, aby obaja rodičia boli spôsobilí dieťa vychovávať, obaja mali o osobnú starostlivosť o dieťa záujem, aby striedavá osobná starostlivosť bola v záujme dieťaťa (v prvom rade na zachovaní jeho vzťahu k obidvom rodičom s prihliadnutím na citové väzby dieťaťa, jeho vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, pričom súd musí dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi) a že striedavou starostlivosťou budú lepšie zaistené potreby dieťaťa. Striedavá osobná starostlivosť pritom nie je vhodným riešením pre dieťa veľmi útleho veku. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa dochádza k dlhodobjším nezhodám, prípadne obaja alebo jeden z nich sa správa neprimerane a ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí do osobnej starostlivosti len jedného z nich a upravia sa rodičovské práva a povinnosti. Hoci maloleté dieťa je vo veku, kedy by bolo možné riešiť jeho výchovu i formou striedavej starostlivosti, podľa osvedčených skutočností, práve pre konfliktné vzťahy medzi rodičmi, súd nepristúpil k takejto forme starostlivosti.

40. Žiada sa zdôrazniť, že dieťa by v žiadnom prípade nemalo byť nástrojom na riešenie doposiaľ nevysporiadaného vzťahu medzi jeho rodičmi, ktorých problematické vzťahy negatívne vplyvajú na maloleté dieťa a na jeho intrapsychické prežívanie. V záujme dieťaťa je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho vývoj a výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva.

41. V súvislosti s napätými vzťahmi rodičov maloletého dieťaťa je potrebné apelovať na nich oboch, aby uprednostnili záujem dieťaťa pred vlastnými záujmami, snažili sa o čo najrýchlejšie a pokojné doriešenie ich vzájomného vzťahu a súčasne aj v záujme maloletého dieťaťa rešpektovali vzájomné práva ako rodičov, ktorí sú si vo výkone rodičovských práv a povinnosti rovnocenní. Obom rodičom musí byť zrejmé, že maloleté dieťa potrebuje pre svoj ďalší zdravý vývin predovšetkým kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi podporujúci vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre spoločné dieťa a minimalizujúci negatívny dopad prebiehajúcich konaní na psychiku dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa je, aby malo vytvorený blízky emocionálny vzťah k obom svojim rodičom, pričom tí by nemali brániť vytvoreniu a rozvíjaniu tohto vzťahu. Je nežiaduce, aby maloleté dieťa bolo vystavované konfliktu lojality k rodičom a ovplyvňované negatívnymi vzťahmi medzi nimi. V záujme zdravého vývinu maloletého dieťaťa je potrebné, aby sa obaja rodičia snažili o budovanie a podporovanie nielen ich vlastného vzťahu s maloletým dieťaťom, ale aj vzťahu druhého rodiča s maloletým dieťaťom.

42. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté zamietajúce uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

43. Ďalšie argumenty matky uvedené v odvolaní odvolací súd považoval pre rozhodnutie za nepodstatné, nespôsobilé ovplyvniť posúdenie veci, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila.

Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009).

44. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).